

Nina Budnyk

*Candidate of Technical Sciences, Docent,
Head of the Department of Food Technologies
Poltava State Agrarian University*

Alla Kainash

*Candidate of Technical Sciences, Docent,
Associate Professor at the Department of Food Technologies
Poltava State Agrarian University*

Будник Н.В.

*кандидат технічних наук, доцент,
завідувачка кафедри харчових технологій
Полтавського державного аграрного університету*

Кайнаш А.П.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри харчових технологій
Полтавського державного аграрного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-501-3-5>

ECOLOGICAL HOTEL AS AN INNOVATIVE CONCEPT OF HOSPITALITY

ЕКОЛОГІЧНИЙ ГОТЕЛЬ, ЯК ІННОВАЦІЙНА КОНЦЕПЦІЯ ГОСТИННОСТІ

Останнім часом, особливо з початком бойових дій в Україні, більшість закладів гостинності впроваджують інноваційні заходи залучення відвідувачів. Для готелів найбільш популярною стає концепція «екологічного готелю», яка є особливо актуальною в період світових екологічних та економічних криз.

Оптимізм власників екоготелів не поділяють представники інших сегментів готельного ринку. Так, заповнюваність більшості столичних об'єктів для бізнес-туристів цього року катастрофічно знизилась. Зараз вона становить 28-30%, що вдвічі нижче показників 2021 р. Причина – падіння ділової активності: бізнесмени зі східних областей не їдуть в Київ, а іноземці очікують стабілізації ситуації в Україні. Це ставить багато столичних готелів на межу виживання. Тому саме зараз необхідно створювати новий сегмент закладів гостинності в екологічно чистих регіонах України. Готелі повинні бути побудовані з екологічно чистих природних матеріалів, розташовані в природно чистих місцевостях, подалі від магістралей і поблизу річок чи озер, пригостити відвідувачів продуктами власного крафтового виробництва, використовувати для прибирання безпечні миючі засоби, економічні душі, санвузли та ін. [1].

Екологічний готель, як інноваційна концепція гостинності, має ряд специфічних відмінностей від традиційних готелів, серед яких – тісний зв'язок з природним середовищем, впровадження спеціальних програм підготовки персоналу з врахуванням місцевих культурних особливостей і забезпечення економічної вигоди для місцевих громад. Враховуючи ці характеристики, екологічний готель можна визначити як колективний засіб розміщення, сертифікований за рядом екологічних критеріїв. Перш за все це готель, який розташований у екологічно чистих зонах та задовольняє потреби гостей у проживанні з мінімальним впливом на навколишнє середовище, завдяки використанню енергозберігаючих технологій. Отримання екологічного сертифіката або додавання приставки «еко-» до назви готелю може підвищити його популярність серед відвідувачів. «Зелений» туризм в Україні почав

активно розвиватися близько десяти років тому, і його популярність продовжує зростати. Кількість клієнтів екологічних готелів щорічно збільшується на 10%.

У зв'язку з цим дослідження екологічно чистих готелів в Україні, із акцентом на аналіз сучасних тенденцій у сфері зеленого туризму та екоготелів є досить актуальним. Воно розглядає важливість переходу до зеленої економіки та її вплив на розвиток туристичних послуг, зокрема готельного господарства. Наукові підходи щодо формування екологічно орієнтованого економічного механізму в сфері туризму в Україні поки що недостатньо сформовані, але впровадження таких концепцій, як Green Key, свідчить про зростаючу популярність екологічно чистих готелів. Це підтверджує необхідність підвищення екологічної обізнаності серед працівників та гостей готелів, контролю за споживанням ресурсів та співпраці з місцевими громадами. Розвиток екоготелів має велике значення для туристично привабливих регіонів України, особливо в умовах курортних зон, де важливо зберегти природні ресурси та підтримувати екологічну рівновагу. Тому дослідження вже існуючих екоготелів та пошук нових підходів для їх інноваційного розвитку є перспективним напрямком досліджень.

Декларуючі у директивних документах основний принцип Зеленої економіки – «економічно вигідно, то що екологічно безпечно», ООН вважає, що для переходу до зеленої економіки світовій спільноті необхідно в 2024-2050 рр. інвестувати тільки 2% світового ВВП в десять ключових секторів: АПК, ЖКГ, енергетику, рибальство, лісове господарство, промисловість, туризм, транспорт, управління водними ресурсами, утилізацію та переробку відходів [5]. Українські науковці визначають, що формування сучасних принципів регіоналізму «зеленої економіки» є багатоаспектним та комплексним завданням в умовах ринкових трансформацій. При дослідженні ринкових перетворень звертають увагу на необхідність формування концепції регіонального та адміністративно- територіального розвитку на засадах «sustainable development», що означає в сенсі «зеленої» економіки відтворюваність екологоорієнтованої економіки [5]. Але наукові підходи щодо формування організаційно- економічного механізму розвитку рекреації та туризму в регіонах України на засадах «зеленої економіки» не узагальнено та потребують подальших досліджень та розробок [5].

Підприємства готельного господарства в Україні функціонують здебільшого в курортних зонах, або бізнес-регіонах України.

Однією з основних тенденцій функціонування сфери готельного господарства нашої держави є розвиток підприємств готельного господарства, як створення та розвиток екоготелів (або «зелених» готелів). Найбільш поширені вони на рекреаційних або туристично привабливих територіях. За словами Еріка ван Дейка, міжнародного координатора Програми Green Key («Зелений Ключ»), яка є одним із п'яти проектів міжнародної недержавної незалежної організації Foundation for Environmental Education (Міжнародної організації з екологічної освіти), «оцінювання екологічної діяльності готелю базується на 12 основних критеріях, розроблених міжнародним комітетом, та включає екологічний менеджмент на підприємстві, моніторинг споживання води та енергії, підвищення екологічної обізнаності серед персоналу та гостей, співпрацю із місцевою спільнотою, в якій працює готель» [3].

Світове господарство налічує понад 124 готелі, відзначених сертифікацією програми Green Key, екоготелі України становлять майже 11% від загальної кількості таких готелів (рис. 1).

**Підприємства готельного господарства України,
що пройшли екологічну сертифікацію Green Key**

Місце розташування	Кількість «зелених» готелів	Назва екоготелю
м. Київ	3	Radisson Blu Hotel Rus Accord Hotel Баккара Арт-готель
Київська область	2	MaisonBlanche (Березівка) Екодім Maison Blanche (Mytnitsa)
м. Львів	3	Reikartz Dworzec Lviv Reikartz Medievale Lviv Дністер Прем'єр Готель
м. Миколаїв	1	Reikartz Рівер Миколаїв
м. Запоріжжя	1	Reikartz Запорізький
м. Дніпропетровськ	1	Reikartz Дніпропетровськ
м. Харків	1	Reikartz Харків

Як видно з рис. 1, Україна знаходиться на четвертому місці за кількістю «зелених» готелів світу. Серед тенденцій розвитку готельного господарства у світі слід відмітити тенденцію утворення міжнародних готельних ланцюгів (об'єднання готелів, що мають централізоване управління та утворюють єдиний господарський комплекс). Така ситуація є позитивною для готельного господарства країни загалом з точки зору корпоративного регулювання якості готельних послуг, знання клієнтурою бренду готелю, проте недоліками утворення таких ланцюгів є зниження конкурентоздатності невеликих готельних закладів, що функціонують у певному регіоні. Міжнародні готельні мережі, які функціонують в Україні, відображено в таблиці 1. Як демонструє таблиця 1, до готельних ланцюгів входять в здебільшого п'яти та чотирьох зіркові готелі, які розташовані в основному в м. Київ, яке є економічно та фінансово вигідним, так як є центром розвитку бізнес-проектів та бізнес-зустрічей [4].

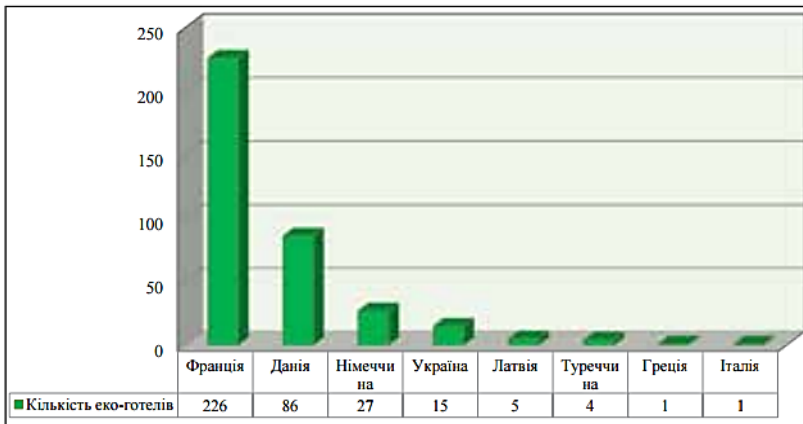

Рис. 1. Кількість готелів, відзначених сертифікацією програми Green Key

Отже, екологічні готелі – це готелі майбутнього, які здатні покращувати стан природного середовища, виховувати в суспільстві екологічну свідомість та відповідальність.

Література:

1. Готельний бізнес України. URL: <http://www.ambienteotel.com/gostinichnyiy-biznes-ukrainyi/>
2. Державна служба туризму і курортів України. URL: <http://www.tourism.gov.ua>
3. Діяльність у сфері сільського зеленого туризму. URL: <http://surl.li/mwdfbm> (дата звернення 13.10.2024 р.).
4. Тупкало В.М., Вітовська Г.П. Стратегія розвитку готельного бізнесу в Україні. *Економіка та держава*. 2007. № 4 С. 43-44.
5. Нездоймінов С.Г. «Зелений» імператив розвитку рекреації та туризму в Причорноморських регіонах України. *Економічні інновації*. 2012. Вип. 47. С. 143-152.